

**دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی
درمانی شهید بهشتی**

**برنامه استراتژیک و عملیاتی
مرکز تحقیقات علوم اعصاب
از سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱**

فهرست مطالب

۲	مقدمه
۲	اعضاء کمیته برنامه ریزی استراتژیک
۱	چشم انداز
۱	مأموریت
۲	ارزشها
۳	عوامل داخلی تأثیر گذار بر عملکرد این مرکز تحقیقات
۳	نقاط قوت (Strengths)
۳	نقاط ضعف (Weaknesses)
۴	عوامل خارجی تأثیر گذار بر عملکرد این مرکز
۴	فرصت ها (Opportunities)
۴	تهدیدها (Threats)
۵	سیاستها و اهداف
۶	برنامه عملیاتی مرکز تحقیقات
۶	گسترش فضاهای فیزیکی، امکانات آزمایشگاهی و نیروی انسانی مرکز تحقیقات
۷	تدوین محورهای تحقیقاتی مبتنی بر نیازها و اولویت ها در سطح ملی و منطقه ای
۸	تولید دانش در زمینه های مختلف علوم اعصاب پایه و بالینی و علوم شناختی، رفتاری و تقویت نظام ارائه نتایج
۹	توسعه زیر ساخت های پژوهشی و افزایش توانمندی های تحقیقاتی در سطح ملی و منطقه ای
۱۰	توسعه تعاملات بین المللی
۱۰	توسعه تحقیقات پایه و کیفی نمودن تحقیقات به سمت موضوعات پایه- بالینی و پایه- کاربردی
۱۱	آموزش و تربیت نیروی انسانی محقق و متخصص در زمینه علوم اعصاب
۱۱	ارائه خدمات تحقیقاتی در کلیه زمینه های علوم اعصاب پایه
۱۲	استقرار سیستم مدون ارزشیابی درونی مرکز تحقیقات
۱۲	تقویت سیستم فناوری اطلاعاتی و ارتباطی مرکز تحقیقات

مقدمه

مرکز تحقیقات علوم اعصاب دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی به عنوان یکی از اولین مراکز تحقیقاتی تخصصی از سال ۱۳۷۸ فعالیت خود را با هدف توسعه فعالیتهای علمی و پژوهشی در زمینه علوم اعصاب پایه آغاز نمود. این مرکز به موازات تقویت توانمندی‌های پژوهشی نوآورانه و گسترش دهنده مرزهای دانش، از سال ۱۳۸۸ مبادرت به آموزش نیروهای متخصص علوم اعصاب در قالب دوره دکترای تخصصی نیز نمود.

اعضاء کمیته برنامه ریزی استراتژیک

دکتر فرشته معتمدی

دکتر ابوالحسن احمدیانی

دکتر معصومه جرجانی

دکتر افسانه الیاسی

دکتر نادر مقصودی

دکتر عباس حق پرست

دکتر فریبا خداقلی

دکتر لیلا درگاهی

دکتر رسول قاسمی

دکتر ساره اسدی

دکتر میرشهرام صفری

چشم‌انداز

مرکز تحقیقات علوم اعصاب دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی بعنوان یکی از مراکز فعال در زمینه علوم اعصاب در کشور است. این مرکز بر آن است تا بهره‌گیری از متخصصین علوم اعصاب پایه و بالینی و با توسعه فعالیت‌های علمی و پژوهشی خود به یک قطب علمی در توسعه دانش علوم اعصاب و شناختی، ارائه خدمات پژوهشی، انجام مطالعات کاربردی و تبدیل آن به دستاوردهای بالینی در سطوح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی تبدیل شود. این مرکز همچنین سعی دارد با حمایت از پژوهشگران پایه و بالینی در حیطه علوم اعصاب و شناختی در راستای چشم‌انداز خود باعث گسترش پژوهش‌های بنیادی و کاربردی شده و به عنوان یک مرجع، پیشرو در گستره پژوهش‌های مرتبط با علوم اعصاب و شناختی، در سطح کشور شناخته شود.

مأموریت

رسالت مرکز تحقیقات علوم اعصاب، ایجاد میدان وسیعی جهت انجام تحقیقات چند رشته‌ای^۱ و آموزش تخصصی در زمینه فیزیولوژی و بیولوژی سیستم عصبی در سطوح مختلف سلولی، مولکولی و عملکردی در شرایط نرمال و پاتولوژیک و شناخت مکانیسم‌های پایه بیماری‌های خلقی و عصبی می‌باشد. از این رهگذر می‌توان قدم‌های مؤثری جهت شناخت مکانیسم‌های پیچیده درگیر در اختلالات نورودژنراتیو، اختلالات نورولوژیکی، اختلالات روانی و اثرات بیماری‌های دیگر بر کارکرد مغز برداشت و با ارائه روش‌های جدید درمانی و تشخیصی و برقراری ارتباط بین یافته‌های پایه و معضلات بالینی موجبات ارتقاء سطح سلامت مردم و جامعه را فراهم نماید.

در این مهم، مرکز تحقیقات علوم اعصاب خود را مأمور به انجام موارد ذیل می‌داند:

- پژوهش، نوآوری و تولید علم در زمینه علوم اعصاب از سطح مطالعات پایه تا انتقال یافته‌های بنیادی به مطالعات بالینی
- اجرای همکاری‌های مؤثر و کارآمد میان رشته‌ای در سطوح مختلف پایه و بالینی
- کاربردی کردن نتایج پژوهش و تجاری سازی آن
- فراهم کردن زمینه‌آشنایی محققین بالینی در زمینه علوم اعصاب به مباحث پیشرفته در علوم پایه اعصاب و علوم شناختی
- آموزش و تربیت نیروی انسانی متخصص در زمینه علوم اعصاب و شناخت

^۱Multidisciplinary

ارزش‌ها

۱. حفظ کرامت انسانی و تأمین منافع ملی
۲. ارج نهادن به جایگاه والای تحقیق و محقق
۳. صیانت از منابع ملی در هزینه کرد اعتبارات پژوهشی
۴. رعایت اصول اخلاقی در کلیه مراحل پژوهش
۵. حمایت از پژوهشگران
۶. گسترش ارتباطات ملی و بین‌المللی در حوزه پژوهش‌های حوزه سلامت
۷. رعایت اصول علمی در پژوهش
۸. تقویت روحیه‌ی همکاری مشترک و رقابت علمی
۹. تحقیق بر اساس نیازها و اولویت‌های جامعه
۱۰. هدفمندی در انجام تحقیق

عوامل داخلی تأثیر گذار بر عملکرد این مرکز تحقیقات

نقاط قوت (Strengths)

- S1 حمایت مؤثر ریاست و معاونین دانشگاه از مرکز
- S2 وجود برنامه ریزی مدون در مرکز
- S3 توانمندی‌های علمی و پژوهشی اعضای هیأت علمی مرکز
- S4 اعتماد اعضای هیأت علمی به مدیریت مرکز
- S5 مهارت نگارش مقالات فارسی و لاتین
- S6 امکان فعال بودن شبانه روزی مرکز
- S7 روند افزایش سرانه مقالات منتشر شده در ژورنال‌های معتبر ایندکس شده
- S8 حضور مؤثر اعضای هیأت علمی مرکز در ارگان‌ها و سایر قطب‌های تصمیم‌گیری
- S9 مشارکت و همفکری با سایر مراکز تحقیقاتی در دانشگاه
- S10 ارتباط مؤثر با سایر مراکز تحقیقاتی و پژوهشکده‌ها در کشور
- S11 اعمال کوتاه‌ترین مسیر اداری برای تصویب طرح‌های پژوهشی
- S12 حضور تمام وقت و صرف وقت مؤثر اعضای هیأت علمی در مرکز

نقاط ضعف (Weaknesses)

- W1 فضای فیزیکی ناکافی
- W2 وابستگی به درآمد عمومی دولت
- W3 نبودن آیین‌نامه‌های مناسب برای انجام پروژه‌های با تأمین اعتبار بخشی غیر دولتی
- W4 بودجه ناکافی برای ارائه پروپوزال‌های بزرگ و ملی
- W5 نداشتن ردیف استخدامی و در نتیجه کمبود هیأت علمی و محقق

عوامل خارجی تأثیر گذار بر عملکرد این مرکز

فرصت ها (Opportunities)

- O1 امکان استفاده از ارتباطات بین المللی
- O2 امکان همکاری با صنایع دارویی
- O3 امکان همکاری با مراکز بالینی
- O4 تحول در عرصه تکنولوژی نوین پزشکی
- O5 امکان تربیت دانشجویان PhD
- O6 وجود برنامه‌های ملی تحقیقاتی در کشور

تهدیدها (Threats)

- T1 پایین بودن سهم بودجه تحقیقاتی در سر جمع بودجه کشور و عدم تناسب آن با هزینه های تحقیقات
- T2 محدودیت ورود تکنولوژی از خارج از کشور
- T3 عدم وجود نگرش مثبت در مسئولین نسبت به تحقیقات علوم پایه
- T4 مشکلات مربوط به روابط بین المللی
- T5 کمبود قوانین حمایتی در عرصه پژوهش
- T6 شفاف نبودن قوانین و مقررات مالی در عرصه تعاملات بین المللی
- T7 عدم گرایش دانشجویان نخبه (از رشته‌های پزشکی، داروسازی و ...) برای ورود به PhD این رشته
- T8 روشن نبودن تکلیف کاری دانشجویان PhD این رشته و کاهش انگیزه در ورود و تلاش علمی دوره
- T9 پائین بودن میزان مصرف تحقیقات در صنعت
- T10 اجرایی نشدن آیین نامه حمایت از مالکیت معنوی محققین

سیاست‌ها و اهداف

- ۱) گسترش فضاهای فیزیکی، امکانات آزمایشگاهی و نیروی انسانی مرکز
- ۲) تدوین محورهای تحقیقاتی مبتنی بر نیازها و اولویت‌ها در سطح ملی و منطقه‌ای
- ۳) تولید دانش در زمینه‌های مختلف علوم اعصاب پایه و بالینی و علوم شناختی و رفتاری و تقویت نظام ارائه نتایج
- ۴) توسعه زیر ساخت‌های پژوهشی و افزایش توانمندی‌های تحقیقاتی در سطح ملی و منطقه‌ای
- ۵) توسعه تعاملات بین‌المللی مرکز با مجامع علمی مرتبط جهت گسترش و ارتقاء تحقیقات
- ۶) توسعه تحقیقات پایه و کیفی نمودن تحقیقات به سمت موضوعات پایه- بالینی و پایه- کاربردی
- ۷) آموزش و تربیت نیروی انسانی محقق و متخصص در زمینه علوم اعصاب
- ۸) ارائه خدمات تحقیقاتی در کلیه زمینه‌های علوم اعصاب پایه و علوم شناختی و رفتاری
- ۹) استقرار سیستم مدون ارزشیابی درونی مرکز تحقیقات
- ۱۰) تقویت سیستم فناوری اطلاعاتی و ارتباطی مرکز تحقیقات

برنامه عملیاتی مرکز تحقیقات

گسترش فضاهای فیزیکی، امکانات آزمایشگاهی و نیروی انسانی مرکز تحقیقات

هدف عینی: تسهیل سخت افزاری زیر ساخت تحقیقات علوم اعصاب

برنامه عملیاتی:

۱. تأمین بودجه و اختصاص فضایی برای ساخت ساختمان جدید مرکز تحقیقات متناسب با اهداف و سیاست‌های پیش‌بینی شده
۲. تأمین بودجه و تجهیز آزمایشگاه‌های مرکز تحقیقات به امکانات و ابزارهای جدید و مورد نیاز
۳. تأمین ردیف‌های استخدامی برای جذب نیروهای متخصص و محقق هیأت علمی و غیر هیأت علمی

تدوین محورهای تحقیقاتی مبتنی بر نیازها و اولویت‌ها در سطح ملی و منطقه‌ای

هدف عینی: هدفمند نمودن تحقیقات در حیطه علوم اعصاب و شناخت

برنامه عملیاتی:

۱. بررسی‌های مکانیسمی سیستم عصبی در شرایط طبیعی سلامت
 - شکل‌پذیری سیناپسی؛ یادگیری و حافظه
 - پردازش اطلاعات در مدارهای عصبی
 - سیستم پاداش و تصمیم‌گیری
 - هوش، نورواکونومیک و روابط اجتماعی
۲. بررسی‌های مکانیسمی سیستم عصبی در شرایط بیماری
 - انواع بیماری‌های عصبی و نورودژنراتیو (تشنج، صرع، بیماری آلزایمر، بیماری پارکینسون، آسیب‌های تروماتیک و ایسکمیک سیستم عصبی و ...)
 - انواع بیماری‌های خلقی و روانی (افسردگی، سایکوز، وسواس و ...)
 - درد و اعتیاد
 - مطالعه ژنتیک بیماری‌ها
۳. انواع مداخلات پره‌کلینیکال برای معرفی اهداف و ابزارهای درمانی جدید
۴. مطالعات فارماکوژنتیک/ژنومیک
۵. بررسی انواع بیومارکرها برای بررسی معرفی اهداف و ابزارهای تشخیصی جدید
۶. انواع مطالعات پره‌کلینیکال برگرفته از ایده‌های حاصل از بالین^۲
۷. انواع مطالعات بالینی برگرفته از یافته‌های پره‌کلینیکال^۳

Reverse translational research^۲
Translational research^۳

تولید دانش در زمینه های مختلف علوم اعصاب پایه و بالینی و علوم شناختی، رفتاری و تقویت نظام

ارائه نتایج

هدف عینی: کاربردی کردن نتایج بدست آمده در تحقیقات از طریق به اشتراک گذاشتن نتایج

برنامه عملیاتی:

۱. ترغیب و حمایت از اساتید و محققین برای ارائه نتایج طرح‌های تحقیقاتی در مجلات ایندکس شده بین المللی
۲. ترغیب و حمایت از اساتید و محققین جهت شرکت در کنگره‌های داخلی و خارجی برای ارائه نتایج
۳. برگزاری کارگاه‌های آموزشی نگارش مقالات و انتخاب بهینه مجلات هدف
۴. ارتقای کیفیت و کمیت تولیدات علمی و پژوهشی
۵. تألیف و تدوین کتاب

توسعه زیر ساخت های پژوهشی و افزایش توانمندی های تحقیقاتی در سطح ملی و منطقه ای

هدف عینی: افزایش سطح توانمندی محققین در تحقیقات علوم اعصاب در سطح منطقه‌ای و ملی

برنامه عملیاتی:

۱. برگزاری دوره‌های آموزشی پیشرفته روش تحقیق در علوم اعصاب، رفتار و شناخت
۲. بکارگیری روش‌ها و تکنیک‌های روز دنیا در اجرای طرح‌های تحقیقاتی
۳. توسعه تعاملات ملی و دعوت دیگر گروه‌ها و مراکز فعال در زمینه علوم اعصاب به همکاری و انجام تحقیقات هدفدار چند مرکزی
۴. توسعه تعاملات مؤثر با گروه‌ها و مراکز فعال در زمینه علوم اعصاب بالینی و انجام تحقیقات هدفدار کاربردی
۵. ایجاد زمینه خلاقیت و نوآوری در مرکز تحقیقات
۶. ارتباط فعال با صندوق حمایت از پژوهشگران کشور، مؤسسه ملی توسعه تحقیقات علوم پزشکی، ستاد توسعه علوم و فناوری‌های شناختی و ستاد توسعه علوم و فناوری‌های سلول‌های بنیادی
۷. انعقاد تفاهم نامه همکاری با مراکز تحقیقاتی مرتبط داخل کشور
۸. فراهم نمودن امکان تبادل دانشجو، استاد بین مراکز تحقیقاتی تحت پوشش مرکز تحقیقات با سایر دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی داخل کشور

توسعه تعاملات بین المللی

هدف عینی: توسعه تعاملات بین المللی مرکز تحقیقات با مجامع علمی مرتبط جهت گسترش و ارتقاء تحقیقات

برنامه عملیاتی:

۱. حفظ ارتباط با موسسات و انجمن‌های بین المللی از قبیل ICDS و FAOPS, FAONS, IBRO
۲. بررسی و شناسایی دیگر مراکز و پژوهشکده‌های مطلوب هدف
۳. گسترش همکاری با مراکز تحقیقاتی و مجامع علمی مرتبط با عملکرد نورون در شرایط سلامت و پاتولوژیک در راستای بهبودی در زندگی جامعه بشری
۴. جلب نظر و همکاری مراکز و پژوهشکده‌های هدف
۵. ایجاد فرصت‌های مطالعاتی کوتاه و بلند مدت محققین در مراکز خارج از کشور
۶. برنامه ریزی جهت برگزاری کنگره‌های بین المللی و/یا مشارکت با مراکز دیگر در برگزاری کنگره‌های بین المللی

توسعه تحقیقات پایه و کیفی نمودن تحقیقات به سمت موضوعات پایه - بالینی و پایه - کاربردی

هدف عینی: کاربردی نمودن نتایج تحقیقات

برنامه عملیاتی:

۱. آگاه سازی محققین مرکز تحقیقات از سیاست‌های جاری در زمینه طرح‌های تحقیقاتی
۲. تدوین آیین نامه اجرایی مربوط به ماهیت طرح‌های تحقیقاتی به سمت تحقیقات بالینی و کاربردی
۳. افزایش تحقیقات بالینی و کاربردی به میزان ۳۰٪ وضع موجود تا پایان سال ۱۴۰۱

آموزش و تربیت نیروی انسانی محقق و متخصص در زمینه علوم اعصاب

هدف عینی: تربیت نیروی انسانی محقق و متخصص

برنامه عملیاتی:

۱. آموزش دانشجویان PhD با بهره گیری از اساتید مجرب
۲. آموزش مداوم دانشجویان تحصیلات تکمیلی و محققین
۳. برگزاری ژورنال کلاب‌های هفتگی در مراکز زیر مجموعه
۴. برگزاری مداوم کارگاه‌های آموزشی تکنیک‌های معتبر و جدید مورد استفاده در تحقیقات علوم اعصاب
۵. برگزاری کارگاه‌های تقویت قدرت نگارش جهت تسهیل انتشار مقالات (کارگاه‌های مقاله نویسی)
۶. برگزاری سمینارهای داخلی و بین‌المللی

ارائه خدمات تحقیقاتی در کلیه زمینه های علوم اعصاب پایه

هدف عینی: ارائه خدمات تحقیقاتی به سایر مراکز تحقیقاتی، آموزشی و بالینی

برنامه عملیاتی:

۱. تدوین آیین نامه‌ها و ضوابط مرتبط
۲. اطلاع رسانی از طریق سایت مرکز تحقیقات

استقرار سیستم مدون ارزشیابی درونی مرکز تحقیقات

هدف عینی: بررسی و شناخت نقاط قوت و ضعف و برنامه ریزی جهت رفع نواقص

برنامه عملیاتی:

۱. تشکیل تیم تدوین آیین نامه ارزشیابی درونی مرکز تحقیقات
۲. تدوین آیین نامه ارزشیابی درونی
۳. ارزشیابی درونی دوره‌ای منظم مرکز تحقیقات

تقویت سیستم فناوری اطلاعاتی و ارتباطی مرکز تحقیقات

هدف عینی: سرعت بخشیدن جهت ارسال و دریافت اطلاعات و ارتباطات داخلی و بین المللی

برنامه عملیاتی:

۱. طراحی سایت مرکز تحقیقات منطبق بر استانداردهای جهانی
۲. استفاده از سایت مرکز تحقیقات برای اطلاع رسانی طرح های تحقیقاتی در حال اجرا و برگزاری کارگاه‌ها و سمینارها
۳. فراهم نمودن امکان برگزاری کنفرانس‌های ویدئویی با مخاطب داخلی و بین المللی